

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA

CÓDIGO	
MATERIA	Dramaturxia
DISCIPLINA	Dramaturxia IV
TITULACIÓN	Grao en Ensinanzas Artísticas Superiores en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección escénica e dramaturxia
ITINERARIO	Dramaturxia
CURSO	3º (2º cuatrimestre)
CRÉDITOS ECTS	5
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e dramaturxia
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Afonso Becerra Arrojo
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Joan Giralt-Bailach</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho: Dirección escénica e dramaturxia</p> <p>Contacto: joangiraltbailach@edu.xunta.gal</p>
DESCRICIÓN	<p>Principios xerais de dramaturxia aplicados ás manifestacións escénicas non textuais e ao espectáculo audiovisual.</p> <p>Análise práctica das diversas formas de espectáculo non textual (teatro das imaxes, teatro obxectual, danza-teatro, presentación escénica, teatro visual...) e do espectáculo audiovisual.</p> <p>Coñecemento e análise práctica das dramaturxias performativas, visuais e escénicas. Análise e práctica da partitura dramática. Coñecemento e análise das dramaturxias do audiovisual. Análise e práctica do guión audiovisual.</p> <p>Valoración dos procesos creativos.</p>
COÑECEMENTOS PREVIOS	Dramaturxia III
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego

2. COMPETENCIAS

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
-----------	--

X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Analizar os procesos dramaturxicos das modalidades escénicas performativas non textuais.	T8. X4. X6. ED5.
2. Reelaborar os procedementos das dramaturxias performativas para aplicalos á propia creación.	T9. T12. X1. X5. ED1. ED2. ED3.
3. Deseñar dramaturxias performativas non textuais.	T1. T8. T13. X5. X6. ED1. ED2. ED3.
4. Experimentar coa hibridación das modalidades dramaturxicas.	T9. T12. X4. X6. X8. ED1. ED2. ED3
5. Planificar os efectos da recepción dunha proposta dramaturxica.	T1. T8. T13. X5. X6. ED1. ED2. ED3

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. O xiro performativo na práctica dramaturxica.	1.1 As dimensións do real: o actual e o virtual. Presenza e emerxencia. 1.2 Medialidade e intermedialidade. Vellas tecnoloxías e tecnoloxías dixitais. 1.3 O concepto de dispositivo.	3
2. A dramaturxia no teatro das cousas.	2.1. Da tradición dos monicreques, sombras e máscaras ao teatro de figuras, obxectos e materiais contemporáneo. 2.2. Tipoloxías, modelos e referentes. Dispositivos. 2.3. Sistemas formais: narracións, asociacións e abstraccións.	3
3. A "marionetización" dramaturxica.	3.1 Discontinuidades: aparicións, desaparicións, multiplicacións. 3.2 Polifonías e as polivalencias (re)presentacionais. 3.3 Unha bricolaxe poética para desorganizar o mundo.	3

4 O teatro de material.	3.1 O momento plástico 3.2 O momento representacional 3.3 O obxecto-rol e o impulso intencional. 3.4 Estéticas da ausencia	6
5. O teatro de obxectos.	5.1 Tipoloxías de obxectos. 5.2 Ur-conflito. 5.3 O situacional no obxecto: a relación de forzas e o cambio posible. 5.4 O traballo dos planos. 5.5 O espazo marionético.	6
6. Procedementos dramaturxicos.	6.1 Composicións heteroxéneas. 6.2 O corpo como dispositivo marionético. 6.3 O personaxe como silueta. A escrita da imaxe visual. 6.4 A reinvencción contemporánea dos dispositivos.	9
7. Procesos de composición dramaturxica.	7.1 Materiais de partida 7.2 Exploracións 7.3 Articulación e estruturación 7.4 Rexistro	15
TOTAL SESIÓNS		45

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias			
Exposición maxistral			
Exposición práctico-teórica	15	14	29
Práctica individual	15	55	70
Práctica colectiva	15		15
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais	28		28
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	6	8
Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	75	75	150
PORCENTAXE	50%	50%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Exposición práctico-teórica.	Presentación e execución de exercios prácticos que abordan os conceptos, os procedementos, as técnicas e mecanismos e o traballo dos materiais contidos no temario. Intercambio, interacción e interlocución arredor da experiencia do proceso de composición.
Composición dunha peza para teatro de figuras e obxectos.	Elaboración dunha peza singular a partir do estudo de modelos, técnicas e procedementos para pór en práctica unha proposta escénica.
Análise da poética e da praxe das pezas elaboradas.	Análise da produción (<i>poiésis</i>) das dúas pezas a partir das técnicas e procedementos empregados e a súa fundamentación teórica. Exposición e reflexión sobre o proceso contínuo e aberto de construción (<i>praxis</i>).

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Tutoría presencial</i> : O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquedanzas que xurdan en cada caso. <i>Tutoría electrónica</i> : O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Seguimento diario	T1. T8. T12. X4. X6. ED5.	10 %
Presentación dunha peza para teatro de figuras e obxectos.	T1. T9. T12. T13. X1. X5. X6. ED1. ED2. ED3.	60 %
Ensaio sobre a poética e a praxe da peza elaborada.	T8. X4. X6. X8. ED1. ED5.	30%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Presentación dunha peza para teatro de figuras e obxectos.	T1. T9. T12. T13. X1. X5. X6. ED1. ED2. ED3.	50%
Ensaio sobre a poética e a praxe da peza elaborada.	T8. X4. X6. X8. ED1. ED5.	50%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Presentación dunha peza para teatro de figuras e obxectos.	T1. T9. T12. T13. X1. X5. X6. ED1. ED2. ED3.	50%
Ensaio sobre a poética e a praxe da peza elaborada.	T8. X4. X6. X8. ED1. ED5.	50%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas:

- Alvarado, Ana (2015). *Teatro de objetos. Manual dramático*, Buenos Aires: Inteatro.
- Garré-Nicoară, Marie (2013) *L'espace marionnettique, lieu de théâtralisation de l'imaginaire*. Lille: Université d'Artois.
- Knoedgen, Werner (2003). *El teatro imposible: per a una fenomenologia del Teatre de Figures*. Barcelona: Institut del Teatre.
- Mattéoli, Jean-Luc (2007). «L'objet pauvre dans le théâtre contemporain», *Images Re-vues*, 4.
- Molnár, Gyula (2009). *Teatro di oggetti. Appunti, citazione, esercizi, raccolti*. Corazzano: Titivillus.
- Posner, Dasia; Orenstein, Claudia.; Bell, John., eds. (2014). *The Routledge Companion to Puppetry and Material Performance*. Londres/Nova York: Routledge.
- Sermon, Julie (2015). "El actor descentrado. (Marionetas, maniqués, objetos, máquinas)" en *Antología de teorías teatrales: el aporte reciente de la investigación en Francia*. Bilbao: Artezblai.
- Joss, M.; J. Lehmann, eds. (2016) *Theater der Dinge. Puppen-, Figuren- und Objekttheater*. Berlin: Theater der Zeit.

Referencias complementarias

- Bartnik, Jakob (2004). *Wege zum Objekttheater*. Munic: Grin Verlag.
- Bolter, Jay David e Grusin, Richard (2000). *Remediation. Understanding New Medias*. Massachusetts: MIT Press.
- Chappel, Freda, ed. (2008): *La intermedialidad*, Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I.
- Giannachi, Gabriella (2004). *Virtual Theatres: an Introduction*. Abingdon/Nova York: Routledge.
- Goebbels, Heiner (2015). "Estética da ausência", *Questiã de crítica*, vol. III, nº 66, Rio de Janeiro.
- Larios, Shaday (2018). *Los objetos vivos. escenarios de la materia indócil*. Ciudad de México: Paso de Gato.
- Pavis, Patrice (2016). *Diccionario de la performance y del teatro contemporáneo*. México D.F.: Paso de Gato.
- Romanska, Magda, ed. (2016). *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Londres/New York: Routledge.
- Seel, Martin (2010). *Estética del aparecer*. Buenos Aires: Katz editores.
- Weitzner, Peter (1993). *Objekttheater- Zur Dramaturgie der Bilder und Figuren*. Frankfurt am Main: Wilfried Nold.

10. OBSERVACIONES / RECOMENDACIONES